

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“Anayasa'nın 2. maddesinde; Türkiye Cumhuriyetinin bir hukuk devleti olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Kanunların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle yasa koyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir.

Yasa koyucu, düzenlemeler yaparken hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan ölçülülük ilkesiyle bağlıdır. Bu ilke ise “elverişlilik”, “gereklilik” ve “orantılılık” olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. “Elverişlilik”, başvuru önlemin ulaşmak istenen amaç için elverişli olmasını, “gereklilik” başvuru önlemin ulaşmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını ve “orantılılık” ise başvuru önlem ve ulaşmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade etmektedir.

Hukuk devletinin unsurlarından olan “ölçülülük ilkesi” nedeniyle Devlet, kural ihlali nedeniyle öngörülen yaptırım ile ulaşmak istenen amaç arasında makul bir denge kurmak zorundadır.

İtiraz konusu kuralla, Dışişleri Bakanlığı personelinin yaptığı görevin niteliğinin dikkate alınması suretiyle Devlet güvenliğinin sağlanabilmesinde bir sorunla karşılaşılması için personelin evleneceği kişi yönünden kısıtlama getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için kullanılan yöntem ise, kişinin evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlü olması ve izin almadan evlenmesi durumunda ise istifa etmiş sayılması yoluna gidilmesidir.

Dışişleri Bakanlığı personelinin yaptığı görevin niteliği dikkate alındığında, Devlet güvenliğini sağlamak amacıyla düzenlemeler yapılması gerekli olmakla birlikte, bu amacı gerçekleştirmeye yönelik tedbirlerin de hukuka ve adalete uygun ve makul olması gerekmektedir.

Bu itibarla, Devlet güvenliği adına Dışişleri Bakanlığı personelinin evleneceği kişi yönünden kısıtlama getirilmesi doğal olmakla birlikte, personelin evleneceği kişinin Devlet güvenliği bakımından sakıncalı bir durumunun bulunup bulunmadığı yönünde herhangi bir araştırma yapılmaksızın, personelin izin almadan evlenmesi durumunda Devlet memurluğundan istifa etmiş sayılmasının, ölçülülük ilkesine ve bu bağlamda Anayasa'nın 2. maddesine uygun olduğu söylenemez.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 152. ve bir davaya bakmakta olan mahkemenin o dava sebebiyle uygulanacak olan bir kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğu kanısını gösteren görüşünü açıklayan kararı ile Anayasa Mahkemesine başvurusu gerektirdiğini düzenleyen 2949 sayılı Kanun'un 28. maddesinin 2. fıkrası gereğince 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanunun 20. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "...İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılır." cümlesinin Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu kanaati ile iptali ve bakılan davalar açısından bu hükmün uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç ve olanaksız durum ve zararların önlenmesi için iptali istenilen düzenlemenin yürürlüğünün durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve dosyadaki belgelerin onaylı birer örneklerinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine, davanın Anayasa Mahkemesi'nin vereceği karara kadar bekletilmesine, 29/11/2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."